



R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

4. Qualis copula affinitatem pariat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

peccato incestus, sicuti rectè notavit Sanchez lib. 7. mar. d. 67. num. 7. quare, nec speciatim, ut incestum in Confessione explicandum, quia in copula illicita (ut nimis saepe dictum est) Tridentinum abstinuit ab his remotioribus gradibus contractionem impedimenti, &c.

Vides ergo diversitatem, præsertim illam de incestu Titius enim cognoscendo, confanguineas Bertæ vxoris suæ in remotioribus illis gradibus, committit incestum. Idem verò Titius cognoscendo confanguineas dictæ Mariæ sibi extraneas, sed jam vnitæ per copulam illicitam, cognoscendo, inquam, eas, quæ Mariæ sunt conjunctæ in primo, & secundo gradu, committit quidem incestum, sed cognoscendo eas, quæ eidem Mariæ sunt conjunctæ in tertio, & quarto incestum non committit.

4. Dixi autem n. 2. (petere licitè non potest) potest enim, imò, & debet, reddere ne ex peccato vnus conjugis petatur dampnum alteri. Nam propterea, sic, & alter consensit ad prædictum incestum, etiam, & ipse petere non poterit, ut explicatius alibi docui, l. 7. in Decal. c. 4. §. 2. in præf. 12.

5. Tria tunc exciderunt, quæ te ignorare non conuenit, primum, Secundum Sanchez l. 7. d. 3. n. 1. & Pontium l. 10. c. 7. n. 6. alibi, excusari ab hac pœna non valendi petere debitum, à suo conjugè, mulierem, quæ præcisè vi oppressa fuit à confanguineo sui viri, quia tunc cum culpam non committat mulier, non meretur pœnam, esto naturaliter oriatur affinitas. Secundum, eandem excusationem concedi probabiliter à nonnullis, ut Pont. l. 2. Bonac. de mar. g. 4. p. 2. n. 5. Avers. q. 17. mar. sect. 3. Ver. Quid si fem. contra Sanch. & Pontium, si ex metu gravi, siue mulier, siue vir cogatur similem incestum committere. Nam quamvis tunc peccent, Ecclesia tamen non videtur tunc illum, vel illam castigare tanta pœna velle. Tertium, probabiliter etiam à nonnullis concedi eandem excusationem, si ad hoc ignorantia, siue facti, siue juris, siue pœnæ, dummodo non sit affectus, ut liberi dicti conjuges peccent, id quod clare docet Sanchez l. 1. d. 3. n. 43. De his tribus, lege Dianam p. 11. tract. 5. ref. 3.

§. IV. Qualis copula Affinitatem pariat.

1. Quoniam copula radix est prædictæ Affinitatis, ideo maxime hic explicari solet, qualis esse debeat copula, ut illa certo Affinitas oriatur. Dico, hac in re vnum esse certum, incerta duo: Certum est, nequaquam sufficere actus quantumcunque turpes esse, sed requiri copulam consummatam intra vas femineum, ubi effundatur semen.

2. Hinc non confurgit hoc impedimentum ex copula sodomitica, nec ex copula cum mortua, nec ex effusione seminis omnino extra vas, nec ex congressu spadonum, qui verum semen non emittunt, nec, ut declaravit Pius V. ex Matrimonio rato non consummato, ex illo tamen oriri impedimentum publicæ honestatis, ne obliuiscaris.

3. Contra, ut vult Sanchez l. 7. d. 64. n. 17. confurgit ex copula habita cum dormiente, cum ebria, cum infana, cum invita, cum coacta, cum ignorante, siue jus, siue factum; tunc enim vera fit feminum commixtio, & fit vnum principium generationis.

4. Atque hic nota diligenter differentiam, nam nunc docemus, oriri Affinitates à copula, etiam vi, vel metu habita: at paulo ante in præced. num. 6. docuimus ex copula vi, metu, &c. habita, non oriri pœnam non valendi petere debitum: quæ duo, quia sunt valde diversa, ideo valde notanda. Prius enim est ante contractum matrimonium, posterius vero est post illud jam legitime celebratum.

5. Jam vero, incertum est, Primò. An oriatur affinitas si semen emittuntur extra vas, sed illud sibi matrix attrahat, vel, si aliqua tandem arte, etiam ope Dæmonis, intra vas mulieris intromittatur. Negat Pontius, lib. 7.

cap. 33. num. 2. affirmavit cum communi Sanchez l. 7. d. 64. num. 15. Pont. g. 3. p. 12. n. 14. Avers. q. 17. sect. 1. Ver. Dubitari etiam, Perez d. 3. sect. 1. n. 4. G. Hurt. d. 20. de mar. diff. 1. num. 3. & merito, jam enim licet adest verissima seminum commixtio.

6. Incertum est secundo. An prædicta Affinitas oriatur si intromisso semine viri, mulier suum semen femineum non emittat, quo aliquando in femina frigidiore fertur, posse contingere?

Respondeo, Quamvis debeat semper præsumi, femina etiam, & ipsam feminalem, vnde, nisi evidentissime contrarium constet, in praxi, tum in foro fori, tum in foro conscientie est pronunciandum. Affinitatem esse contractam, tamen pro eo raro casu, qui posset contingere, duæ sunt sententiæ.

7. Non oriri tunc affinitatem, docet Perez l. c. num. 5. G. Hurt. l. c. num. 4. Avers. l. c. V. Dubitatur tamen, alique, & novissime Verricelli, r. 4. q. 20. 27. sect. 10. Ratio principalior est, quia ex Medicorum sententia ad generationem requiritur necessarium semē femineum. Quando igitur hoc absit, cum vir, & mulier non possint fieri vnum principium generationis, quod est radix Affinitatis, ipsa Affinitas oriri non potest.

8. Oriri tunc Affinitatem, docet Sanchez l. c. num. 20. Pontius l. 7. cap. 33. num. 2. alique, qui, hi probabilius putant, non esse necessarium ad generationem femineum semen, esto adiuvet. Quare sine hoc poterunt vir, & mulier fieri vnum principium generationis.

9. Vtraque sententia est probabilis, ut fateatur idem Sanchez l. c. n. 19. & in simili iterum dicitur à nobis aliquanto inferius, tract. 5. c. 7. n. 5.

CAPVT XIII.

Impedimentum Duodecimum.

IMPOTENTIA.

§. I. Quid, & quidplex sit?

1. Impotentia coeundi, seu inhabilitas ad consummandam copulam (quam Sacri Canones *Toto titulo de frig. & maleficiis*, frigiditatem appellant) est impedimentum dirimens Matrimonium contrahendum, idque jure naturæ est, ut non possis tradere tuum corpus ad actum illum impossibilem. Quare, siue tu scias, siue tu nescias impotentiam, si tamen verè impotens sis, impedimento eris affectus, & consequenter ineptus ad Matrimonium.

2. Dixi autem primò, (*impotentia coeundi*) nam impotentia generandi (quam *sterilitatem* appellamus) impedimentum non est dirimens; Ita Sanchez l. 7. d. 97. num. 26. tunc enim, si haberi nequit primarius finis Matrimonii, nempe prolis generatio, habetur tamen secundarius, qui est remedium concupiscentiæ. Porissimum, quæ jam adest immediatè potestas perficiendi copulam, esto absit, quasi per accidens effectus copulæ, id est proles. Nam propterea potest Maritus commisceri cum vxore vicina partui quamvis sine effectu novæ prolis, &c.

3. Dixi item (*dirimens matrimonium contrahendum*) nam impotentia superveniens Matrimonio jam contracto, siue consummato, siue rato, illud non dirimit. An vero tunc liceat usus Matrimonii, dicemus §. 5.

4. Impotentia autem hæc tunc certo adest, quando aliquid, ut volunt Sanchez l. 7. d. 92. per totum, & d. 107. Pont. l. 7. c. 60. n. 3. & G. Hurt. d. 22. diff. 1. 3. & 7. ex his tribus certò deest, vel scilicet deest Potentia ad penetrationem vas, vel Potentia ad emittendum verum semen, vel Potentia ad illud emittendum intra vas, neque enim sufficit, si emittatur extra vas, quamvis in ejus ore. Lege G. Hurt. l. c.

5. Hæc